

SAŽETAK PRESUDE

GAVRILITA PROTIV MOLDAVIJE OD 22. TRAVNJA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ 22741/06

Naknada štete žrtvama policijskog nasilja nije bila dostatna

ČINJENICE

Podnositelji zahtjeva prigovaraju kako su tijekom uhićenja i zadržavanja pretrpjeli zlostavljanje od strane policije te kako povodom njihovih pritužbi na zlostavljanje nije provedena odgovarajuća istraga. Prvi podnositelj ističe i kako njegovo zadržavanje u periodu od 28. prosinca 2005. godine do 5. siječnja 2006. godine nije bilo u skladu sa zakonom.

Dana 8. travnja 2003. godine, policija je uhitila drugog podnositelja zbog sumnje da je počinio kazneno djelo silovanja. Prema navodima policije, osumnjičenik se opirao uhićenju te je uboo jednog od njih. Policija je pucala osumnjičeniku u nogu. Drugi podnositelj je tvrdio kako mu je pružena medicinska pomoć tek šest sati nakon uhićenja. Iz njegovih navoda proizlazi kako je zatvoren u sjedištu specijalne policijske jedinice gdje je mjesec dana bio podvrgnut zlostavljanju na način da su ga držali obješenog na željeznoj šipci te su primjenjivali elektrošokove. Policija ga je navodno držala u ćeliji bez kreveta, madraca, sanitarnog čvora i vode.

Dana 22. rujna 2004. godine, policija je pustila drugog podnositelja na slobodu, i ponovno ga privela 8. veljače 2006. godine. Tijekom svibnja 2006. godine, podnositelj je javnom tužiteljstvu podnio podnesak žaleći se na postupanje policije. Podnesak je odbačen. Kazneni postupak okončan je oslobađajućom presudom koja je povodom žalbe preinačena na način da je žalbeni sud podnositelja osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina i to za teži oblik kaznenog djela silovanja te pokušaj kaznenog djela ubojstva policijskog službenika. Dana 24. lipnja 2009. godine, Vrhovni sud je potvrdio odluku žalbenog suda.

U međuvremenu, dok je drugi podnositelj bio na slobodi (prije nego ga je policija ponovno privela), podnositelji su zajednički počinili pljačku. Iz navoda prvog podnositelja proizlazi kako ga je dana 28. prosinca 2005. godine, moldavska policija uhitila u Ukrajini, ugurala ga u prtljažnik automobila i odvezla u Moldaviju. Navodno je tijekom uhićenja i vožnje bio podvrgnut zlostavljanju – policija je gasila cigarete po njegovom tijelu, koristila gumene metke te ga zakačila za automobil i vukla po cesti ne bi li ishodila priznanje. Prvi podnositelj je također naveo da se zlostavljanje nastavilo i nakon što je doveden u policijsku stanicu. Policijski službenici su ga navodno držali obješenog na željeznoj šipci te su primjenjivali elektrošokove. Dana 6. siječnja 2006. godine određen mu je pritvor.

Dana 23. svibnja 2006. godine prvi podnositelj je raznim tijelima uputio pritužbe na zlostavljanje i protuzakonito zadržavanje. Podnositelji zbog kaznenog djela pljačke osuđeni na zatvorske kazne.

Podnositelji su zbog navodno pretrpljenog zlostavljanja pokrenuli parnicu za naknadu štete. Vrhovni sud je usvojio njihov tužbeni zahtjev te im dodijelio iznos od 15.000,00 MDL (oko 900 eura).

OCJENA SUDA

Vezano za navodnu povredu čl. 3. Konvencije

Moldavska Vlada je tvrdila kako su podnositelji izgubili status žrtve, s obzirom na to da je Vrhovni sud utvrdio kako su pretrpjeli povredu i dodijelio im naknadu štete.

Sud je prihvatio zaključke domaćih sudova da su podnositelji pretrpjeli zlostavljanje od strane policije te da istraga povodom pritužbi na zlostavljanje nije bila učinkovita.

Međutim, Sud je ustanovio kako je Vrhovni sud podnositeljima dodijelio iznos od oko 900 eura na ime naknade nematerijalne štete te da je predmetni iznos značajno niži od onog koji je Sud dodjeljivao u sličnim predmetima protiv Moldavije. Zbog toga je Sud ustanovio da, suprotno navodima moldavske Vlade nisu izgubili status žrtve u smislu Konvencije.

Slijedom navedenog, Sud je utvrdio kako su podnositelji pretrpjeli povredu čl.3. Konvencije.

Vezano za navodnu povredu čl. 5.st. 1. Konvencije

U slučaju drugog podnositelja, Sud je primijetio kako su domaći sudovi ustanovili da je podnositelj uhićen i zadržan nekoliko dana prije nego li je službeno započelo zadržavanje. Isti sudovi nisu izričito ustanovili da je došlo do povrede čl. 5.st. 1. Konvencije.

Upravo to što domaća tijela nisu ustanovila da se radilo o protuzakonitom zadržavanju predstavlja negiranje temeljnih prava zajamčenih čl. 5. Konvencije te osobito ozbiljnu povredu navedenog prava.

Slijedom navedenog, Sud je ustanovio kako je u odnosu na drugog došlo do povrede prava iz čl. 5.st. 1. Konvencije.

PRAVIČNA NAKNADA

9.000,00 eura – prvom podnositelju na ime nematerijalne štete

10.000,00 eura – drugom podnositelju na ime naknade nematerijalne štete

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.